

افتتاح ۱۷۰ پروژه روستایی در هفته دولت قزوین

26 مرداد 1404

همزمان با فرا رسیدن هفته دولت، استان قزوین شاهد بهره‌برداری از ۱۷۰ پروژه روستایی با اعتباری بالغ بر ۴۶۲ میلیارد تومان خواهد بود.

صدیقه دربیعی در گفتگوی ویژه خبری شبکه قزوین گفت: این پروژه‌ها که شامل آسفالت‌ریزی، جدول‌گذاری، سنگ‌فرش، احداث بوستان و ساختمان‌های دهیاری و آتش‌نشانی می‌شوند، توسط دهیاری‌ها در سطح روستاهای استان اجرا شده‌اند.

وی با اشاره به روند مهاجرت در استان، از تجربه «مهاجرت معکوس» در کنار مهاجرت از روستا به شهر خبر داد.

مدیرکل امور روستایی استانداری نبود فرصت اشتغال برای جوانان و کمبود منابع آبی در حوزه کشاورزی را از مهم‌ترین دلایل مهاجرت روستاییان به شهرها برشمرد.

به گفته ربیعی، برخی ساکنان شهری نیز به دلیل شناسایی ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری در روستاها، به مناطق روستایی بازگشته و در حوزه اشتغال گام برداشته‌اند.

وی اعلام کرد: استان قزوین دارای ۱۰۸۵ روستا و آبادی است که حدود ۲۹ درصد از جمعیت ۳۱۱ هزار نفری استان (بر اساس سرشماری سال ۹۵) را در خود جای داده‌اند.

وضعیت تخصیص اعتبارات و طرح‌های جدید

ربیعی درباره تأمین اعتبارات پروژه‌های روستایی، به واریز مستقیم اعتبار «ارزش افزوده» به حساب دهیاری‌ها بر اساس سرانه جمعیت هر روستا اشاره کرد که طی سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته است. علاوه بر این، ۱۶ دهیاری روستایی نیز در حال طی کردن مراحل اخذ کد دستگاه اجرایی هستند تا بتوانند از کمیته برنامه‌ریزی و توسعه، اعتبارات بیشتری جذب کنند.

در دولت سیزدهم، استانداری و اداره کل روستایی نیز اعتباراتی را تحت مواد ۴۲، ۵۸ و ۷ برای اجرای طرح‌های گردشگری، رفاهی، تفریحی و تکمیل طرح‌های درآمدزا و اقتصادی در روستاهای هدف گردشگری توزیع می‌کنند.

چالش راه‌های روستایی در قزوین: نیازمند ۶ همت اعتبار برای بهسازی کامل

به گفته مدیرکل امور روستایی استانداری قزوین، برای بهسازی کامل راه‌های روستایی استان قزوین، اعتباری بالغ بر ۶ همت (۶۰۰۰ میلیارد تومان) مورد نیاز است. این در حالی است که مصوبه اعتبار سال گذشته (۱۴۰۳) برای این حوزه تنها ۲۴۱ میلیارد تومان بود که از این میزان، تنها ۱۰۶ میلیارد تومان تخصیص یافت. اعتبار مصوب برای سال ۱۴۰۴ نیز ۳۱۱ میلیارد تومان است که فاصله زیادی با نیاز واقعی دارد.

ربیعی توضیح داد که وضعیت بهبود این راه‌ها کاملاً وابسته به تخصیص اعتبارات است. در صورت

عدم تخصیص ۱۰۰ درصدی بودجه‌های مصوب، پروژه‌های اولویت‌دار سال جاری به سال‌های آتی منتقل می‌شوند و روند توسعه با تأخیر مواجه خواهد شد. وی تأکید کرد که با توجه به محدودیت اعتبارات، دستگاه‌های اجرایی متولی مجبورند بر اساس شاخص‌هایی مانند جمعیت روستا، اولویت‌بندی کنند. مدیرکل امور روستایی استانداری افزود: اگر تخصیص ۱۰۰ درصدی اعتبارات مصوب صورت گیرد، باز هم تنها بخش کوچکی از نیاز بهسازی راه‌ها برطرف خواهد شد و این وضعیت مانع از پیشرفت متناسب با ظرفیت روستاها می‌شود.

دغدغه بهداشت و درمان و برنامه‌های توسعه‌ای

علاوه بر راه‌های روستایی، دسترسی به خدمات بهداشت و درمان، به ویژه داروخانه‌ها و درمانگاه‌های شبانه‌روزی، نیز از گدایه‌های اصلی روستاییان است. این کمبودها روستاییان را مجبور به طی مسافت‌های طولانی برای دریافت خدمات درمانی می‌کند. مدیرکل امور روستایی استانداری قزوین گفت: استان قزوین دارای ۴۷ مرکز جامع خدمات سلامت و ۲۶۲ خانه بهداشت در مناطق روستایی است که بخش عمده‌ای از آنها فعال هستند و خدمات بهداشتی سطح یک را به روستاییان ارائه می‌دهند. به گفته ربیعی، ۴۴ مرکز جامع سلامت و ۲۶۱ خانه بهداشت در حال حاضر فعالند. خانه بهداشت روستاهای آراسنج و اولیاء نیز تا یک ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسند. وی افزود: مراکز جامع سلامت با حضور پزشک و ماما و خانه‌های بهداشت با بهورز به ارائه خدمات می‌پردازند و با این حال تعداد این مراکز نیاز به “رشد” دارد تا دسترسی به خدمات سطح یک در تمام مناطق استان بهبود یابد. اصلی‌ترین چالش در این زمینه، تأمین نیروی انسانی مورد نیاز است که دانشگاه علوم پزشکی در حال پیگیری آن است.

مدیرکل امور روستایی همچنین به برنامه‌هایی برای توسعه خدمات الکترونیکی در روستاها و ارتقاء وضعیت ایمنی و آتش‌نشانی‌ها اشاره کرد. وی تأکید کرد که تخصیص اعتبارات ارزش افزوده به حساب دهیاری‌ها بر اساس سرانه جمعیت روستاها صورت می‌گیرد و برای جلوگیری از انباشت این اعتبارات، تصمیماتی در شورای نظارت استان به ریاست استاندار اتخاذ شده تا این رسوبات در حوزه‌های خاصی هزینه شوند.

تأثیر سرشماری جدید بر توزیع امکانات

مدیرکل امور روستایی قزوین با اشاره به اینکه مبنای فعلی توزیع امکانات و اعتبارات (مانند ارزش افزوده) سرشماری سال ۹۵ است، ابراز امیدواری کرد که سرشماری جدید (که مکان‌محور خواهد بود) به برنامه‌ریزی واقعی‌تر و ارائه خدمات بهتر به روستاییان کمک کند. برخی روستاییان معتقدند که افزایش جمعیت آنها در سال‌های اخیر در آمارها دیده نشده و این موضوع بر میزان اعتبارات تخصیص‌یافته به روستایشان تأثیر منفی گذاشته است.

هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی برای توسعه روستایی قزوین؛ منظومه‌های روستایی و ظرفیت‌های کشاورزی کلید ماندگاری

مدیرکل امور روستایی استانداری قزوین، ضمن ابراز امیدواری به این همکاری‌ها، طرح‌های بنیاد مسکن

با عنوان "منظومه‌های روستایی" و پتانسیل‌های بی‌نظیر کشاورزی استان را از مهم‌ترین راهکارها برای تحقق این هدف دانستند.

وی گفت: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قزوین با اجرای طرح "منظومه‌های روستایی" قصد دارد توسعه و پیشرفت جامع مناطق روستایی را کلید بزند. این طرح نه تنها بر توسعه عمران و زیرساخت‌ها تمرکز دارد، بلکه برنامه‌هایی برای ایجاد اشتغال پایدار نیز در دل خود جای داده است.

ربیعی با اشاره به وجود گیاهان دارویی بسیار حائز اهمیت در برخی از روستاهای استان، بر ضرورت فرآوری این محصولات و ایجاد ارزش افزوده تأکید کرد.

وی به طرح‌های موفق در حال اجرا در الموت غربی برای تولید گیاهان دارویی و ایجاد "درآمد پایدار برای دهیاری" و "ظرفیت اشتغال برای جوانان" اشاره کرد. همچنین، پتانسیل‌هایی در حوزه گل محمدی و گلاب‌گیری در بوئین‌زهره و الموت نیز شناسایی شده است.

تخصیص اعتبارات ویژه به طرح‌های درآمدزا و گردشگری

اداره کل روستایی استانداری قزوین با رویکردی حمایتی، اعتبارات بلاعوض و تسهیلات ویژه‌ای را به دهیاری‌هایی اختصاص می‌دهد که طرح‌های درآمدزا، تولید انرژی پاک و یا طرح‌های متمرکز بر توسعه گردشگری ارائه دهند.

ربیعی از پیگیری ۹ طرح "دهیارسرا" در استان خبر داد که با هدف ایجاد ظرفیت‌های گردشگری در مناطق مختلف، از جمله شهرستان آوج، دنبال می‌شوند.

وی همچنین گفت: در راستای توسعه پایدار، امسال برای ۱۹ روستا در ۱۹ بخش استان، اعتبار احداث نیروگاه‌های کوچک مقیاس با هدف تولید انرژی پاک و ایفای نقش در "ناترازی انرژی" در نظر گرفته شده است. این حمایت تا پایان سال جاری ادامه خواهد داشت و نفع و سود حاصله به کل اهالی روستا خواهد رسید.

چالش حضور دهیاران پاره‌وقت در روستاهای قزوین؛ ۴۸ وظیفه بر دوش دهیار و دغدغه دسترسی روستاییان

مدیرکل امور روستایی استانداری قزوین، در پاسخ به این نگرانی‌ها توضیح دادند که در استان قزوین، تعداد دهیاران تمام‌وقت محدود است و ۷۲ روستا دارای دهیار تمام وقت هستند.

وی افزود: تعداد روزهای حضور دهیار در روستا بر اساس جمعیت روستا تعیین می‌شود؛ برخی ممکن است ۵ روز در هفته و برخی دیگر تنها ۲ روز حضور داشته باشند.

ربیعی تأکید کرد: دهیاران، برخلاف مسئولان شهری که هر کدام متولی خاصی دارند، "همه موضوعات" روستا را پیگیری می‌کنند. همین گستردگی وظایف و لزوم مراجعه به دستگاه‌های اجرایی در سطح شهرستان یا استان، باعث می‌شود که حضور فیزیکی آنها در روستا گاهی "کم‌رنگ‌تر" شود. با این وجود کاملاً بر عملکرد دهیاران نظارت می‌شود و کار آنها به طور مستمر رصد می‌گردد.

وی گفت: این وضعیت، اهمیت انتخاب شوراهای اسلامی و دهیارانی فعال و دغدغه‌مند را برای روستاییان پررنگ‌تر می‌کند، چرا که دسترسی آسان به دهیار و پیگیری مستمر امور روستا، نقش کلیدی در پیشبرد طرح‌های توسعه و استفاده از اعتبارات و تسهیلات دارد.